

Kemény Ferenc az oktatásügyi reformokról közöl tanulmányt. Kutatja azokat az általános irányelveket, amelyek az oktatásügyi reformokat megindítják, létrehozzák és determinálják. A reformok tárgya külső (szervezeti) és belső (pedagógiai) lehet. A kettő egymással szervesen összefügg. A belső értékesebb, azonban legtöbbször a külső valósul meg előbb. A reformokat megszabják a helyi tényezők (túltságba vitt külföldieskedéstől tartózkodni kell); időszerűnek kell lennie, vagyis a múltból megtartani a jót és azt keresni, mire lesz szükség a jövő előkészítése szempontjából; a személyi tényezők is döntöek a reform létrejötténél (felnőttek, legtöbbször maguk a nevelők és a gyermek személyisége); a totalitás elve jelentheti 1. az egyén valamennyi tehetségének kiművelését, 2. valamennyi nevelő tényező figyelembe vételét és 3. az egész oktatásügynek szemmel tartását. A reformok kialakulásában szerepet kell még juttatni a folytonosság elvének és az iskolaszervezésnek. A reform mindig magával hozza a tantervek átalakulását. Mintán pedig ma már nyilvánvaló, hogy az iskola politikum, a gyakorlati politika is irányító hatással van az oktatásügyi reformokra. A reformoknak összhangban kell állaniuk a nemzeti szempontokkal, de figyelembe kell vennie más nemzetek oktatásügyét is. Minden reformtörekvés csak akkor érheti el célját, ha tiszta eszmény szolgálatában áll.

Prohászka Lajos „Népiség és műveltség“ címen írt tanulmányt.

A kisebb közlemények sorából kiemeljük *Kornis Gyula* méltatását Imre Sándorról, 30 éves egyetemi működése alkalmából. A polgári iskolai tanárság szeretettel köszönti ez alkalomból Imre Sándort és büszke arra, hogy ebből a 30 évi maradandó munkából a polgári iskolai tanárság is fel nem becsülhető értékeket és hatásokat vett át.

Mint mindig, most is igen értékes része a folyóiratnak a könyvismertetések és bírálatok sorozata.

A Gyermekek és az Ifjúság 1935. évi 4–6. számának vezető cikkéül *dr. Glattfelder Gyula* csanádi megyéspüspöknek *Krisztus és a gyermek* című Budapestben elhangzott beszédét közli. *Demény Károly* az éres korában levő fiatalok testi fejlődésével és nevelésével (főleg testi nevelésével) foglalkozik. Rámutat arra, hogy a régi tornaoktatás figyelmen kívül hagyta az ifjúságnak ezt a természetes átalakulási folyamatát, de a mai testfejlesztés jó irányban halad és ügyelnie kell, hogy az ifjúságnak ezt a korát kellő mértékkel mindig szem előtt is tartsa. *Dr. Blaskovich Edith*, az Új Iskola tanára értékes tanulmányt írt „Globális szempontok Toldi tárgyalásában“ címmel. Tanulmányát a tanulók füzetéből vett példákkal támasztja alá. Két folyamat jellemzi a globális szempontot, az élménynyújtás és élménykiemelés. Ez utóbbi előtérbenyomulása jellemzője a globalizált egységben való tanításnak. Az aktív iskola a régivel szemben egyénileg feldolgozott élmények szabad kifejeződésének elősegítője, nem csupán reprodukcióban meríti ki munkakörét. Hosszú polgári iskolai működés eredményeként bemutatja ennek a szempontnak és felfogásnak érvényesítését a Toldin. Bemutatja, miként lehet bizonyos ismeretelemeket a Toldi tárgyalásához kapcsolni és azokat más élményekkel kapcsolatba hozva, kiszélesíteni. Cél: a magyar élet jellegzetessége. Feldolgozási szempontjai: 1. a magyar puszta és magyar falu élete; 2. az egykori magyar ne-

mesi udvarház élete; 3. a lovagi élet jellegzetességei; 4. Toldi, az ember; mi ragadja meg Toldi egyéniségéből a gyermeket? Cikkében bemutatja annak a tanárnak munkáját, aki nemcsak „elvégzi“ a kiszabott tananyagot, hanem ennek kapcsán kutatja a gyermeki lélek felfogását és ismeretkörét is. *Cser János dr.* nyelvi pszichológiai kísérletéről számol be. A kísérlethől levont következtetéseiből megüti szemünket a következő megállapítása: „A népiskola VIII. osztálya pedig csak alig valamivel jobb a középiskola I. osztályánál. Ebből minden egyéb érv nélkül is képet alkothatunk a fővárosi népiskolák felső tagozatába járó gyermekek értelmi fejlettségéről, annál is inkább, mert az összes eddigi vizsgálataink hasonló megállapításokat eredményeztek.“

Egy cikk a nemzeti Gyermekhét lefolyásáról tudósít.

„Figyelő“ rovatában ismerteti a budapesti Uj Iskola nagyértékű kiállítását és a Szegeden megalakult Pedagógusok Köre múlt évi munkásságát, melyet a többi, főként egyetemi városban is követendő példának jelöl meg.

A Fizikai és Kémiai Didaktikai Lapok VI. évfolyamának 1. számában különös érdeklődésünkre tarthat számot *Regős József* statisztikával támogatott kísérlete arról a kérdéstről, vajjon az eredmény igazolja-e a munkáltató tanítás jogosultságát. Vizsgálatát a vegytan köréből vette. A számok itt is igazolják a tanulókísérletek fontosságát és maradandóbb voltát. Szükség volna minél több hasonló vizsgálatra, hogy a nagy számok törvénye győzze meg a kételkedőket és elvi okokból ellenzőket az eljárás szükségességéről. Kicsiny cikk, de tartalmát és a hozzá szükséges munkát tekintve, nagy értékű *Balyi Károlyé*, amelyben statisztikában tárja elénk a középiskolai fizikai gyakorlatok múlt évi mérlegét. Megállapítható, hogy a fizikai gyakorlatok a középiskolákban tovább fejlődtek, még pedig a munkáltató tanítás növekedett a különálló gyakorlatokkal szemben. *Balás Piri Lajos* egy munkaórát mutat be részletesen a felső mezőgazdasági iskola kémia tanításából. *Loczka Alajos* ebben a számban folytatja „A kémia tanításának története“ című nagyértékű tanulmányát. A folyóirat nevezetesebb cikkei még: *Erdey-Gruz Tibornak* a nehézhidrogén és vegyületeiről, *Se'ényi Pálnak* a tértöltésű áramok elemi levezetéséről, *Boros Istvánnak* a kémiai elemgyűjteményről.

Az Iskola és Egészség III. évfolyamának első számában *Boda István* „A pedagógia néhány alapkérdése“ cím alatt sok nevelési hiányra, illetve rosszul megoldott problémára mutat rá. Kiemeli, hogy a pedagógiai eljárások, a nevelés sok nehéz kérdése csak akkor lesz jobban megoldható, ha úgy a tanárság, mint a szintén közvetlenül érdekelt iskolaorvosok pszichológiai ismeretei a mainál alaposabbak lesznek. *Marcsek János* „A belső elválasztású mirigyek működése és zavarai különös tekintettel az iskoláskorra“ című cikkében részletesen ismerteti a hormonok eszükkenésével, vagy túltermelésével beálló zavarokat, amelyeknek felismerése elsőrendű fontosságú az iskolaorvosra nézve, de sok gyermekkori abnormitást és rendellenességet magyaráz meg a pedagógusnak is. *Tóth Tibor* cikke az iskolapad méreteiről föltétlenül olyan megállapításokat és pontos méreteket tartalmaz, amelyeket ha talán nem is lehet teljes mértékben betartani, de higiénikus iskolaberendezésnél föltétlenül figyelembe kell venni. Uj iskolák bebútorozói részére, vagy padcsere alkalmával mértéktáblázataival nélkülözhetetlen útbaigazításokat nyújt.